

дослідницьких роботах. На сьогоднішній день спостерігається удвічі більший відсоток студентів, які приймають участь в олімпіадах з дисципліни порівняно з минулими роками.

МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИКЛАДАННЯ ДОГЛЯДУ ЗА ХВОРИМИ З УРАХУВАННЯМ ВИМОГ СЬОГОДЕННЯ

Л.Д. Борейко¹, І.А. Плеш¹, С.В. Юрнюк², Н.О. Сливка¹, А.І. Перижняк¹

¹Кафедра догляду за хворими та вищої медсестринської освіти

²Кафедра судової медицини та медичного права

Вищий державний навчальний заклад України

«Буковинський державний медичний університет», м. Чернівці

Впровадження Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС) вимагає якісно нових підходів до організації навчального процесу з метою підвищення професійної підготовки майбутніх медичних працівників.

На кафедрі догляду за хворими та вищої медсестринської освіти навчання студентів проводиться згідно з вимогами Болонської декларації. На принципах ЄКТС організації навчального процесу розроблена навчальна програма з дисципліни «Догляд за хворими».

Комп'ютеризація освітнього процесу є активізуючим чинником навчання. Мультимедійне подання навчальної інформації дозволяє значно підвищити ефективність засвоєння матеріалу студентами на практичних заняттях. Інформаційно-комунікаційні та дистанційні технології навчання дають змогу забезпечити студентів електронними навчальними ресурсами для самостійного опрацювання, завданнями для самостійного виконання, реалізувати індивідуальний підхід до кожного студента. Використання дистанційних технологій дає можливість студентам вибирати зручний час для вивчення й засвоєння програмного матеріалу, самостійно здійснювати аналіз своєї навчальної діяльності; викладачам – систематично керувати навчальною роботою студентів, контролювати й аналізувати їх діяльність.

Електронні навчальні курси (ЕНК) на сервері дистанційного навчання університету в середовищі «MOODLE» дають змогу студентам покращити засвоєння навчального матеріалу, а на практичному занятті - оптимальніше використати відведений час. Крім того, мультимедійні ресурси дозволяють студентам вже на етапі підготовки до навчального заняття у відеорежимі побачити методики виконання сестринських маніпуляцій. Студентам надається алгоритм пошуку додаткових відомостей з посиланнями на паперові чи електронні видання, в тому числі ресурси Інтернет.

Важливим етапом підготовки студента до практичного заняття є самоконтроль. Для цього в ЕНК в кінці кожного тематичного розділу створені тестові завдання для самоконтролю, які дають можливість студенту самостійно пройти тестування в on-line режимі. Тестування можливе в навчальному та контролюючому режимах.

На практичних заняттях використовуються такі методи як «пояснювально-ілюстративний», «репродуктивний», «проблемного викладу», «частково-пошуковий», «дослідницький».

На кожному практичному занятті оцінюється рівень засвоєння студентами матеріалу. Для цього застосовуються різноманітні засоби контролю: індивідуальне усне та письмове опитування, тестові завдання, ситуаційні задачі та контроль виконання практичних навичок, передбачених навчальною програмою. Контроль знань дисциплінує студентів, виховує відповідальність, забезпечує систематичну роботу з вивчення дисципліни. Використання тестового контролю займає особливе місце в розробці та впровадженні в навчальний процес нових підходів до оцінювання досягнень студентів і виявлення рівня знань. До переваг тестів відносять: уніфікованість та стандартизованість; можливість одночасно охопити контролем усіх студентів; можливість систематично проводити «зрізи успішності», зменшуючи витрати часу викладачів на здійснення контролю, можливість вести контроль по всьому матеріалу, а не вибірково. Однак, доцільним є розв'язання клінічних ситуаційних задач, що вимагає від студента логічного мислення, а не тільки вибору правильної відповіді тесту. Під час усної відповіді студенти вчаться висловлювати свої думки, більше спілкуватися.

Відповідно до основних положень ЄКТС більша увага студентів повинна приділятися самостійному навчанню, що не завжди позитивно сприймається студентами. Саме на позааудиторну навчальну діяльність студента відводиться більше часу, включаючи обов'язкову (підготовка до поточних аудиторних занять) і спеціальну (індивідуальні заняття), спрямовану на поглиблення та закріплення знань студента. При цьому важливою є роль викладача – навчити студента вчитися і в подальшому вдосконалювати свої професійні знання.

Отже, організація навчального процесу з дисципліни «Догляд за хворими» є передумовою належного засвоєння теоретичного матеріалу та оволодіння практичними навичками згідно з ЄКТС, що дозволяє якісно здійснювати підготовку майбутнього медичного працівника.

ЗНАЧЕННЯ ТЕОРЕТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ У ПРОФЕСІЙНОМУ СТАНОВЛЕННІ МАЙБУТНЬОГО ЛІКАРЯ

А.С. Борисюк

Кафедра психології та соціології

Вищий державний навчальний заклад України

«Буковинський державний медичний університет», м. Чернівці

Загальнонауковою тенденцією розвитку медицини сьогодні виступає інтеграція біологічних, психологічних та соціологічних підходів до людини. Нерозривний взаємозв'язок психіки й соматички вимагає цілісного підходу до пацієнта. Здатність розрізняти індивідуальні особливості психічних процесів, діагностувати емоційні стани і властивості особистості, диференціювати вікові психологічні особливості особистості, регулювати професійне